

mig naturligt, at man har en bestemt bedste lille Konto paa Finansloven, der omfatter denne Branche. Jeg skal derfor ogsaa for dette Punkts Vedkommende opfordre det ærede Udvalg til at tage Sagen under fornyet Overvejelse. — Der er et lille Punkt, som blev nægtet i Mar, og som jeg derfor ellers ikke vil udtale mig videre om, men som jeg dog skylder Tinget at give Oplysning om, nemlig med Hensyn til de bornholmste Heste. Forslaget skal ikke blive sat op igen; jeg betragter det som bortfaldet, men vil dog oplyse, at af Hensyn til Forholdene paa Bornholm, baade af Hensyn til Dens Forhold under Krig og ogsaa af Hensyn til Beboerne — for, som oplyst allerede i forrige Samling, yde de en vis Støt under Forudsætning af, at Regeringen holder Heste til deres Artilleris Brug under Dens eventuelle Forvar — har jeg anset Krigsministeren forpligtet til at tage Hensyn dertil, saaledes at Foranstaltningen er begyndt at blive sat i Kraft. Der er kommet, saa vidt jeg erindrer, ti Heste derover i Mar, som ere tagne af Hærens almindelige Hestebeholdning — dertil egnede halvgamle Heste — som ere udtationerede gratis hos Beboerne. Da det Antal Heste, der skal være derovre, er mellem 30 og 40, vil man forsætte hermed, saa længe Hestekontoen kan slaa til. Vi have jo nemlig en Underkonto under Konto H., der er bestemt til Hærens Forsyning med Heste. Saalænge nu Hestepriiserne ere saaledes, at man uden at overskride denne Konto kan sende disse Heste over til Bornholm i et passende indskrænket Antal, anser jeg mig ogsaa for berettiget til at gøre det, men Forholdet vilde jo have været renere, hvis man havde bevilget disse 12,000 Kr., saa man kunde have holdt denne Hesteremontering for sig selv. Dette skylder jeg at gøre det høje Ting bekendt med.

Endnu er der kun paa § 22 — idet jeg ser bort fra de gamle Poster — en Bemærkning, jeg har at gøre med Hensyn til Krudt-antkøbslisterne. Det Veløb, der forlanges paa Underkonto L. til Krudt, er i Mar blevet sat forholdsvis temmelig betydelig op, idet man, som der er gjort opmærksom paa i Anmærkningerne, maa gaa ud fra, at der vil blive forbrugt for flere Penge Krudt om Aaret for Fremtiden end tidligere, navnlig røgfrit Krudt, som er betydelig dyrere, end det gamle Krudt. Derfor var Krudtkontoen forhøjet med 35,800 Kr. — ikke 45,800, som der af en Fejlstaaelse staar i Betænkningen. Denne Konto foreslaar nu Udvalget at nedsætte med 19,500, saaledes at Forhøjelsen bliver, ikke 26,300, men 16,300 Kr., idet Udvalget mener, at denne Forhøjelse er tilstrækkelig. Hvilken

Grund Udvalget har til at slutte dette, er det lidt vanskeligt at indse. Jeg antager ogsaa, det beror mere paa et løst Støn, og første Gang, man gaar til saadanne Forhold, kan et løst Støn maaske ogsaa være tilstrækkeligt. Det er vanskeligt at sige, hvor meget Krudt man vil bruge; det beror paa, i hvilken Udstrækning man vil komme til i det Mar at anvende røgfrit Krudt i Stedet for almindeligt Krudt. At det røgfri Krudt er meget dyrere, er allerede anført i Anmærkningerne. Jeg skal tillade mig her nærmere at oplyse, at det røgfri Krudt vil komme til at koste 5 Kr. pr. Pund, hvilket maaske under visse Forudsætninger med Hensyn til Fabrikationen herhjemme, f. Eks. af Studebomuld, kan gaa ned til 3 Kr. Da nu 1 Pund almindeligt Krudt kun koster  $\frac{3}{4}$  Kr., se De, at det er en temmelig betydelig Jordyrelse. Ganske vist er Jordyrelsen ikke saa stor, som Forholdet mellem Priiserne, idet det er forholdsvis mindre Krudt, idet det er stærkere virkende, men alligevel er det en betydelig Jordyrelse. Derfor tror jeg, at den Posttion, der fra Artilleriets Side er stillet op, slet ikke er for høj. Imidlertid er det, som sagt, en Stønssag. Man kan jo godt prøve, om den Forøgelse, det ærede Udvalg foreslaar, paa 16,300 Kr., er tilstrækkelig. Hvis ikke, komme vi igen med større Forlangender til næste Mar. — Der er et andet Punkt, der staar lidt gaadefuldt for mig, som jeg ogsaa skal omtale, nemlig Forslag Nr. 154 med Hensyn til Frederiksværk Krudtværk. Der foreslaar Udvalget, at Summen 48,500 Kr. nedsættes med 19,500 Kr. Det er jo en Udgiftspost i Frederiksværks Krudtværks specielle Budget til Naamateriale. Det forekommer mig i og for sig meget underligt at stemme om en enkelt Post i et Budget, som slet ikke kommer ind i Finansloven. Jeg kan kun tænke mig, at det, som den ærede Ordfører har ment dermed, er dette, at det er paa Indtægtsiden i Finansloven, at dette skulde komme frem, idet der staar den Bemærkning, at „vedtages dette Forslag, forhøjes under § 3, 2“ — hvor Indtægten af Frederiksværk Krudtværk er anført — „Summen 6,000 Kr. med 19,500 Kr.“. Jeg antager, at det er derfor, man vil have en Afstemning over dette Punkt; thi ellers synes det mig lidt underligt, men i al Fald ligger der jo en ganske mærkelig Misforstaaelse til Grund derfor. Udvalget foreslaar Krudtkontoen nedsat med 19,500 Kr., og saa foreslaar det, rimeligvis som Følge deraf, Udgiften til Naamateriale ogsaa nedsat med 19,500 Kr., men det er jo en ren Misforstaaelse; der maa jo være et vist